

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2012

Nr 38

Nr 38

LANDSKAPSLAG

om ändring av ellagen för landskapet Åland

Föredragen för Republikens President den 31 augusti 2012

Utfärdad i Mariehamn den 13 september 2012

I enlighet med lagtingets beslut¹ **ändras** lagens namn, 2 § 2 och 8 punkterna, 6 §, 14a § 3 mom., 17, 17a, 20 och 20a §§ samt 24 § 1 mom. ellagen (1982:38) för landskapet Åland, varav 2 § 2 och 8 punkterna sådana de lyder i landskapslagen 2011/10, 6 § sådan den lyder i landskapslagen 1998/77, 14a § 3 mom., 17, 20 och 20a §§ sådana de lyder i landskapslagen 1999/43 samt 17a § och 24 § 1 mom. sådana de lyder i landskapslagen 2006/76 samt **fogas** till lagens 2 § nya 9 och 10 punkter, nya 2a och 24a §§ samt till lagens 50 § ett nytt 3 mom. som följer:

LANDSKAPSLAG om elmarknaden i landskapet Åland

2 §

I denna lag avses med:

2) *distributionsnät*, elnät med en märkspänning som är mindre än 45 kilovolt samt dithörande elstationer och elmateriel, inräknat elledningar och elstationer som är under kontroll av distributionsnätsinnehavaren och vilka ansluter till stamnät i landskapet, vilket tillhandahåller el till enskilda kunder;

8) *balanskraft*, sådan el som den systemansvariga för stamnätet använder för att skapa jämvikt mellan en parts eltillförsel och elleverans;

9) *stamnät*, ett för transport av el i landskapet inrättat nätverk, vars märkspänning är 45

kilovolt eller mer samt dithörande elstationer och elmateriel, inräknat elledningar och elstationer som är under kontroll av den systemansvariga för stamnätet och vilka ansluter till distributionsnät i landskapet eller till ett elnät utanför landskapet, vilket tillhandahåller el till distributionsnätsinnehavares distributionsnät samt

10) *elmarknadsdirektivet*, EG-direktivet 2009/72/EG om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG.

2a §

I enlighet med bestämmelserna i elmarknadsdirektivet får inte en fysisk eller juridisk person genom ägande eller på annat sätt direkt eller indirekt utöva kontroll över beslut både i ett företag med systemansvar för stamnätet och i ett företag som bedriver produktions- eller leveransverksamhet av el i landskapet.

Landskapsregeringen kan i en landskapsförordning besluta att de som hör till ledningen för en nätinnehavare, som utövar juridiskt åtskild elnätsverksamhet och som har färre än 100 000 kunder, inte samtidigt får vara verkställande direktör för ett företag med elproduktion eller elförsäljning samt inte får vara medlem av företagets styrelse eller ett motsvarande organ i företaget, om samma part har bestämmanderätt hos både nätinnehavaren och företaget. Landskapsregeringen kan i landskapsförordning också besluta närmare om operativa krav på åtskiljande för nätinnehavare som utövar

¹) Lr LF nr 13/2011-2012

FNU bet. nr 17/2011-2012

juridiskt åtskild elnätverksamhet och som har färre än 100 000 kunder. Kraven kan gälla

1) beslut om anställningsförmåner som gäller säkerställande av oavhängighet för dem som hör till nätinnehavarens ledning samt

2) nätinnehavarens skyldighet att utarbeta ett program med åtgärder som säkerställer att nätinnehavaren på ett icke-diskriminerande sätt uppfyller sina förpliktelser enligt denna lag.

6 §

Landskapsregeringen övervakar att denna lag och de bestämmelser som har utfärdats med stöd av den följs till den del detta inte ska skötas av elmarknadstillsynsmyndigheten.

Elmarknadstillsynsmyndigheten är en landskapsregeringen underställd myndighet som ska främja en effektiv, säker och miljömässigt hållbar elmarknad för konsumenter och elhandlare. Elmarknadstillsynsmyndigheten är tillståndsmyndighet enligt 17 § samt tillsynsmyndighet i frågor om distributionsnätsinnehavares och stamnätsinnehavares kontroll av elöverföringssystem som avses i 2a § 1 mom. om skäliga leveransvillkor och om elpriser som avses i elmarknadsdirektivet.

Landskapsregeringen kan i landskapsförordning besluta närmare om grunderna för bedömning av vad som är skäliga leveransvillkor och priser samt närmare om elmarknadstillsynsmyndighetens ansvar med beaktande av bestämmelserna i elmarknadsdirektivet.

14a §

 Minutförsäljarna ska på det sätt som landskapsregeringen bestämmer i faktureringen ge sina kunder en specifikation över hur elpriset bildas samt ska på en kunds begäran tillhandahålla samtliga uppgifter som en kund behöver för att sakligt kunna bedöma sin elförbrukning.

17 §

En av elmarknadstillsynsmyndigheten godkänd stamnätsinnehavare ska ha *systemansvaret för stamnätet*.

Med systemansvaret för stamnätet avses det övergripande ansvaret för att elektriska anläggningar samverkar driftsäkert så att balans inom hela landskapet kortsiktigt upprätthålls mellan produktion, införsel och förbrukning av el. Uppgiften ska utföras på ett ändamålsenligt och för parterna på elmarknaden icke-diskriminerande sätt. Till systemansvar för stamnätet hör att den stamnätsansvariga ska säkerställa att stamnätet, med beaktande

av leveransutbyte med andra stamnät, inom överblickbar framtid uppfyller rimliga krav på tillförlitlighet och elförsörjningsbehov. Den systemansvariga för stamnätet ska förutom att tillse att ingen diskriminering sker mellan distributionsnätsinnehavare och anknutna företag

1) förse den systemansvariga för andra system med vilka stamnätssystemet är sammanlänkat, med tillräcklig information för att säker och effektiv drift, samordnad utveckling och driftskompatibilitet i det sammanlänkade systemet ska kunna säkerställas,

2) förse systemanvändarna med den information som behövs för att de ska kunna få effektivt tillträde till systemet samt

3) inkassera kapacitetsavgifter och betalningar inom ramen för kompensationsmekanismen mellan systemansvariga för överföringsnäten i enlighet med artikel 13 i förordning (EG) nr 714/2009, bevilja och administrera tredje parts tillträde samt ge motiverade förklaringar då sådant tillträde nekas varvid den systemansvariga för överföringssystemet ska underlätta marknadsintegrationen. Frågor som rör tredje parts tillträde ska övervakas av elmarknadstillsynsmyndigheten.

Den systemansvariga för stamnätet får, i den utsträckning det behövs för att kunna utöva systemansvaret, beordra elproducenter att mot marknadsmässig ersättning öka eller minska produktionen av el.

Om systemansvaret för stamnätet inte kan utövas genom åtgärder som nämns i 3 mom. får den systemansvariga, i den utsträckning det behövs för att kunna utöva systemansvaret, beordra en innehavare av ett elnätstillstånd att begränsa eller avbryta överföringen av el till en elanvändare. I den utsträckning systemansvaret ska begränsningen och avbrytandet av överföringen genomföras så rättvist som möjligt.

Landskapsregeringen kan i en landskapsförordning närmare besluta om systemansvaret för stamnätet och om den systemansvarigas befogenheter.

17a §

Den systemansvariga för stamnätet får endast bedriva handel med eller produktion av el om syftet med verksamheten är att sköta uppgifter som omfattas av systemansvaret eller att skaffa förlustenergi för elnätet.

20 §

Den systemansvariga för stamnätet ska, i fråga om de tjänster som an knyter till systemansvaret, informera elmarknadstillsynsmyndigheten om gällande försäljnings- och

anskaffningsvillkor samt grunderna för hur de fastställs liksom gällande försäljnings- och anskaffningspriser samt grunderna för hur de fastställs.

Även övrig information som elmarknadstillsynsmyndigheten anser sig behöva för att övervaka elmarknaden ska den systemansvariga för stamnätet tillstålla elmarknadstillsynsmyndigheten.

20a §

En elproducent ska informera den systemansvariga för stamnätet om produktionskapaciteten, årsproduktionen samt planerad utbyggnad.

En distributionsnätinnehavare ska informera den systemansvariga för stamnätet om framtida energi- och effektbehov samt utbyggnadsplaner.

Landskapsregeringen kan i en landskapsförordning närmare besluta om vilka uppgifter som enligt 1 och 2 mom. ska ingå i den information som lämnas till den systemansvariga för stamnätet samt inom vilken tidsram uppgifterna ska lämnas.

24 §

Villkor som avses i 12, 12a och 18 §§ är inte tillämpliga innan de har fastställts av landskapsregeringen. Beslut om fastställande fattas på ansökan av nätinnehavaren.

24a §

Nättariffer som avses i 13 § är inte tillämpliga innan de har fastställts av elmarknadstillsynsmyndigheten. Elmarknadstillsynsmyndigheten kan på eget initiativ eller efter ansökan av en nätinnehavare ändra ett beslut på de grunder som anges i 24 § 2 mom.

50 §

Besvär över ett beslut som elmarknadstillsynsmyndigheten har fattat med stöd av denna lag kan anföras hos Ålands förvaltningsdomstol.

Denna lag träder i kraft den 1 november 2012.

Mariehamn den 13 september 2012

CAMILLA GUNELL
lantråd

Veronica Thörnroos
föredragande minister

